

ari šči kalendara literariskā dala nav wifai wehrtiga. Mahzītaja J. Rosena isbotais jaunibas mehnefchrafsis: „Jaunibas Draugs”, pagājušchā gabā bijis deesgan prahws. Tīlīab ee-weetotās tautas bseefmas, lā wispahrīgi bsejas nobala fastahdita bes labas gaumas, beeschi neewehrojot audzināshanas prāfijumus. Schogad, ar redakcijas fastahwa pawairoshchanu, ščis laikrafsis manami grosījees us labo puši. Sastopama jau ruh-pigala ralstu iswehle, teizami originalgabali, kā peem. A. Sauleescha „Masā weeschna”, glihtakas bsejas. Wispahrīgi ščis mehnefchrafsis, neskatoees us dascheem truhkumeem, ceteizams laišchanai un isplatišchanai. Loti laba, schimbrīhscham jaunibas ralstōs kā pirmā stahdama skolotaja A. Kēnina redigeta „Jaunibas Literatura”, otrs krahjums, L. Neimana apgahdībā. No plāschaleem raksteem minama A. Kēnina farakstīta Kronvalda Ata biografsija, wehrtigi finišti ralsti, stahsti, tulkojumi un originali (A. Sauleescha: „Weenteesitis”), bseja. No Latweeschhu walodas mahzības grahmatām mineja, starp zītu: M. Kursena: „Latweeschhu walodas metoditu.” Ta loti ruhpigi apstrahdata. Par dauds gramatikas. Derigus padomus tur skolotaji atradis. No ahbezēm masaku behrnu mahzīshchanai mineja Bahlina ahbezi. Lehtakā, leetojama lā zitas. Iafamas grahmatas isnahluschas diwas: Teodora Seiferta fastahditais, Osola apgahdatais „Rakstu kamols”. Satura labuma sīnd tas pahrpēhī wifas zitas, lihdschim draudses un pagasta skolās leetojamās iafamas grahmatas. A. Laimina fastahdito iafamo grahmatu atsina par neis-dewušchos darbu. Pafneegtōs gabalōs fastopama fausa, usbahfiga moralisešhana. Masaku behrnu mahzīshchanai mahzītajis Žende fastahdījis ihpašchu „Mahju mahzības” grahmatinu. Referents ūlīhdsinaja to ar tamlihdsīgam no mahzī. Čhrīma un Īrbes fastahditām grahmatinām. Norahbija, kā beeschi pa-gehr no behrnu pahral dauds latkisma un bihbeles stahstu ee-mahzīshchanu. Ussfwehra ihpašchi to, wehl deemschēhl muhsu skolās mas ewehroto wezo pateesibu, kā ne burts, bet gars dara tizibu dīshwu. Stol. Graudina fastahditos „Bihbeles stahslus” atsina par deesgan derigeem un interesanteem un eeteiza skolotaju ewehribai. —

Pehz ſchi preefchlaſſijuma, fa to zitabi nemaf newareja fagaudit, iſzehlās jo dſihwas debates un pahrrunas. Schis pahrrunas tamdehl jo eewehrojamas, fa tās wada wiheri, kureem ildeeniſchfa dſihwē beeſchi janodarbojās ar religijas mahzības paſneegſchanu. Pahrrunas nehma dalibu mahzitaji Zendes un Chrmana ēgi un ſkolotaji Dermana, Wistina un Medna ēgi. Tathdu daſchadu eemeſlu dehl newaram ſchis pahrrunas tuwāf atſtahtit.

Ar to beidsā sapūlīšķu pirmās deenas darbība. Pūlīstien
9½ valara weesi atkal pulzejās plāšchajā sahlē uz lopmeelastu,
lai draugu un beedru starpā uſſaustrinatos, atpuhītos, spīrīsinatos
uz jaunem darbeem. Valars noriteja omuligi. Vehž tam,
kad uz preelīshneeka weetneela Dr. med. Reinharba īga laimes
uſſaukumu un uſaizinojumu trihs reis bij nodseedata himna
„Deews fargi Reisaru”, wehl plūhda daudz ūjusītās runas un
laimes uſſaukumi daschadeem wiſpahribas darbīneleem un tau-
tas iſgħiħibas weizinatajeem, ihpaſchi weesmihligajai Rīgas Lat-
weſħu beedribai, Sinibu komiſſijai, ūjapulzes wadonim Dr. med.
Reinharba īgam, literariskā fonda pahrwaldeſ preelīshneekam
Maldona īgam, muhſu ralstneekeem, skolotajeem, lailralstu re-
daktoreem u. t. t. u. t. t. Wiſpahrigi weesu starpā walbija
omuliba un jautriba. Ja par to bīrdeja fuhrōjamees — tad
par eeejas dahrgām zenām — 150 lap. Par pahris uſloscha-
majeem iſnahk gan padahrgi. Ja nu atsilums no meelaſta
nahktu Sinibu komiſſijos mērkēsem par labu, nebuhtu to furnet,
bet ja ekonomia aħrafhaxtigai pelnai — tad ir gan lo eebilst.
Ja ari pusotra rubla nehma no personas — tad wajadseja uſ-
nemties zitadaku weesu aqgħadhaſčonu. Wiſpahrigi lopmeelestā
leetu deretu nahktne zitadi nolahrtot, lä par to ari zitā weetā
jau dasħi issazjūs chees. (Turpmal beigums.)

Muhſu tautas dwehſeles traipelti.

No Fr. Hundena.

(Weigum's.)

IV. Kā-nōwēh̄st b̄ser̄chānu.
Paturot azis b̄ser̄chānas leelo posiu un wīnas breešmigo isplatischānos, kārs labklažjibas zenfonis un ūaušju draugs mēlīša likbīšlīšua kā nomehr̄st b̄ser̄chānu.

Alkohols, lä sinams, wajadzigs apteeklās, laboratorijās u. t. t. Pawīsam iſnihižinams tas nawa. Bet vīna leetosčanu ir mehginajušči aprobeschot ar maras lihdselkeem un darit nepeeetamu. Tomehr tas atnešis wairak labflahjibai kaunuma, nela labuma.

Ussihmehsu te, peemehram, kahdu weetu no profera Jan-
schula rastta: „Deserzhana kà tautas faiinneebas eenaidneets“.

18. gabu-simtēna beigās Anglijas parlaments, gribedams išnīhzināt dārschanu, uzsīta brandvīhnām tīk augstus nobolsus, ka pudele ūsi sākumrūpa mākslāja wairak kā trihs rubli. Neizbinoschē bēshreeni tapa kaubim gandrihs nepeecetami. Zaur tāhdu sadahrofinašchanu brandvīhna isgatawošchana un pahrdošchana tapa par tīk eenesigām, ka, neskatoties uz bahrgajeem meešas ūdeem, slepēna brandvīhna isgatawošchana un krogoschana aļtri ween isplatijs pa višu semi. Wajadseja eerihtot ihpasthu polīziju, kura bija lotti ūresčīgita un mākslāja dahrgi un kurai wajadseja apmeklet un ūdot wainigos. Vēt vihs tas neko nelihdseja. Peemehram apteckneeki, kureem newareja aīsleegt ūpītu turet ahrstneezības wajadisibām, nodarbojās milsigā mehřā ar brandvīhna pagatawošchānu un pahrdošchānu, gan daschādu wēselības lihbēselu weidā, gan ziladi. Neapmeirinata tauta usubinajās, usbrula alžīses eerehdneem us eelas, Ļehra un daussja ūpeegus, kas puhlejās atlaht slepēnos brandvīhna pahrdevejus. Peedseršchanās, nelahrtības, nosegumi auga briesmīgā qhtrumā. Tīkai septiņus gadus turpinajās ūcis aīsleegšanas līlums. Mākslā wiaſč tautai neskaitamus upurus,

kuri aīsgāhja bojā zeetumōs, spaidu kolonijās u. t. t. Beidzot waldbība pārlezzinajās, ka bserfīhana newis masinās, bet pēc aug. un atzehla šo līkumu, speesta no laufīhu domām un iſturefīhanās.

Tā redsam, ka dserfchanu nawa eesvējams īsnihžinat spāidu zelā. Un tas ari weegli nōprotams, ja raugamees uš eeme-
sleem, kuri laudis speesch dser. Dserfchanas jautajums un ee-
mēslī ir koti fareschgiti un noopeetni. Wehſture un dsihwe mums
dod leezibu, ta nawa bijis neweens laila sprihdis, neweena
tauta, kurā un pēe kuras nebuhtu leetots kahds nebuht apreibis-
naſchands lihbſellis.

Wifus no mums apluhkotos dserfhanas eemeislus mehs wa-
rejām ūameenot tajā apstahlli, ka laudis nawa apmeerinati ar
dſihwi. Nawa ūafanas starp wajadſibām un iħstenibu. Taħda
fiex nu wiſlabakais un pilnigakais lihdsekkis dserfhanas no-
wehrfhanai ir dſihwes uſlaboſħana un kaufhu apstahllu noglu-
dinasfħana. Wiss, kas zilwelu wed pee wina kreetno titumigo
żejru idealeem, tas valiħds noweħri dserfħanu. Bet ta' la
nu fħahħds laimigas dſihwes laikmets weħl neaiffneedsfami taħlu
un mums nawa eespehjams dſihwes kahrtibu labot, tad raudsi-
fimees, ko meħs spehjām un kas mums buhtu darams dserfħa-
nas noweħrfħanas labā.

Sah̄tibas leetas un dserfchanas nowehrfchanas kustibas ari
pee mums jau daschadi zilatas. Daschi mahza un rahi laudis
pilnām mutēm un bahrdīsbām atstaht to welna brandwiñu.
Daschi riñko sahtibas beedribas, kuratorijas ar tehnīzām, la-
fameem galdeem, kur laudim pawadit Iaiku. Daschi sahtibas
weizinataji un dserfchanas aplaerotaji, starp teem ari Kreewu
ralstneels Tolstojs, Dr. Aleksejews, Dr. Bulewitschs, eeteig un
sludina pilnigu atturibu no dserfchanas un gribas pahleeczi-
naschanu.

Muhu sahtibas beedribas nešuščas mums mažus labumus. Daščas no tam ari jau gaitu beiguščas. Nawa tās warejuščas atrast zeli pee laušču ūrdim. Un eeweħrojot Latvijas tautu juhtas un sahtibas darbineekus, tas ari zitadi nevar buht. Lai pametam azis, lā darbojuščās zilās semes sah-

tibas beedribas, peemehram Sweedrija. Senač Sweedri bija pasihstami wiſā paſaulē kā neahrspēhjami ſchuhpas. „Peedſehris kā Sweedrs”, tas bija wiſur leetots ſalams wahrds. Tas gab Sweedri un Norwegi pasihstami kā wiſahſtigalee laudis paſaulē un tas wiſā nahzis pateizotees Sweedrijas ſahibas beedribām, kuras pasihstamas ar wahrdu „Goteburgas ſistema”. Tur ſahibas beedribas nehmufħas fawās rofās brandwiħna pahrdosħanu, iſnomadamas to no waldbibas. Brandwiħna pahrdosħana eerihkota tā, ta' wiha leetosħana luuħi aprobexchota veħġi eċpheħjas uſ wiſmafa. Brandwiħna pahrdotawu maſ. Pret parahdu, Ħiħlām un eereibusħeem waſ jaunelleem brandwiħns nemaf netop dōts. Darba deenās, tad walordi beidjsas fabrikas darbs, un ari fneħħdeenās brandwiħns nemaf netop pahrdots. Pee latras brandwiħna pahrdotawas tajd's pasħħas telpās eerihkota teħjniza, kur brandwiħna weetā top fneegħtas baudiſħħanai zitas leetas, nefaitigas un patiħkamas. Par wiſu to raugħas uſtizamas, tilumiġas personas. Par to naudu, kura top pelnita pee brandwiħna pahrdosħanas, top aiskal, iſleetojot dasħħabus liħdissellus, apkarota dserħħana: top eerihkotas bibliotekas, teatru, ħapulzes, kur laudim papreeżżeet. Taħħda finn Goteburgas ſistema raduſħħees Sweedrija milsiġi panahlumi.

Tagad nu minesdju to, so mehs latrs spehjam un waram
darit dserfchanas nowehrshanas laba. Mas gan, loti mas tur
darijuschi, ta pee fewis, ta pee ziteem. Us neweenu nelaimi
un postu laudis neraugas ar til trulu allibu un weeglprahribu,
ta us dserfchanu. Un darit mehs ie waram deesgan dauds.
Mehs waram doi labu preehshihmi sahtigas dshwes labumeem.
Mehs waram puhleeteres pahrleezinat laudis par dserfchanas
laumumeem.

Pirmajā weetā še leelami draudšķi gani, skolotaji, behrnu wežaisti, laikraksti un rakstneiki. Mahzitajam dauds spēhjas līkt pēc kaushķi sirdim gan ar labu preekšķīšņi, gan sīrīnīgiem wahrdeem pamudinājumus. Sinams, lai pascha wahrbi atspīhd pascha darbōs. Tapat ari skolotaji war darit tajā sīnā loti dauds. Behrna sīrds ir auglis, mīkssis tīhrums. Tājā war eeaudzinat un eelikt reebumu pret dseršchanu. Saprotaams, ka ja sludina pilniga atturiba. Laudis gan mehds teikt, ka meena waj diwi glahses brandvīhna jau neesot kaitīgas. Tas gan teesa, bet nelaime tur ta: welns, ja tam dots weens pīrlīcis, sagrahbs visu rotu. Tīhri behdigī top tajā sīnā, kad eedoma-jamees, zil dauds mums skolotaju un ari mahzitaju, kuri ir brandvīhna zeenitāji. Saprotaams, ka schahdi alli zela rahditāji sa-wus wadamos eegahsis bedrē un ari paschi tajā eekritis. Tapat ari ahrsti, kuri waretu loti dauds strahbat dseršchanas nowehršchanas labā, beeshi ween iſtūrās pret šo leetu besjuhtigi, pawirshī un daudzreis pat mehl eeteja eehaudit brandenīnu.

Dauds labuma waretu tajā sīnā darit ari sahtibas beedribas. Tikai buhtu jawehlās, laut muhsu garigās dīshwes waditaji un pahrsinataji, muhsu iſglijitotee stahtos winu widū un liktu ſawu roku pee arlla. No muhsu lihdīſſchnejām sahtibas beedribām radees mos labuma. Daſħas no tām jau nomiruſħas paſħas ſawōs greħkōs. Daſħas tapuſħas fmeekligas, jo tās qribejuſħas sahtibu weiznat ar dsehraju lamaſħanu un ſaimoſħanu, beſ miheleſtibas, beſ labeeem darbeem. Ta, peemehram, man te jaufiſħimē daſħas weetas if dseefmām, kuras spezieli ſazerečas un dseendačas taħħdōs muhsu sahtibas beedribas gada fweħktōs. — „Kā ūee možās, iſskatās, Bella dīſħwei nobodās! Buſetes teem bibeles; Melnas winu dwieħfeles;” „Kur tabaks or’ kā eelħx zepka fuhp, kur ellei veħġ luapijuma ruhp, kur satans pats wiſpirmais feħd! ... ic.“ Un tas wiſs u dsehraju galwām, jo atbildeis teel: neba frogħ, kur gan ziur ...

un truhfumi. Un fates lihdsellis pret to lai ir wadits no farstas ūrds mihestibas, no ta qara, las sem ehreschku wainaga

un krušta naſtas gurdams un zeeſoams jaodinajā mihleſtibū un laipnibū. Ar ruhltumu redſam, ka daubī ūums aizinatu lauſchu mahzitaju, bet maſums iſredſetu zilwezes mihlotaju. Daubī ūums mahzitaju, runataju un ūudinataju gan rafſtōs, gan wa-lobās, bet maſ ween iſtaſ preezas mahzibas. Nedſirdebam iewainotā, ſirbī un dwehſelē ſapostitā dſehraja waidus zela malā, mehs ar warifeja zeeiſirdbiſu ejam tam garam, bet lauſchu pulša mehs runajami ar medainām luhpām un dimboſchām mehlēm par ſahtibas ſwehtibū un plihtefchanas laſtēem.

Man sinams kahds mahzitajs, kurds puhlejies behrnuus ee
swehtishanas mahzibas laislä pahrleezinat par dserfchanas ne-
gantibu un prasijis teem folijumu atteiktees no dserfchanas.
Teem, kuri folijumu dewuschi, winsch lizis paraftitees ar sawi
wahrdu ihpaschä preefch tam eerihkotä grahmata. Dahdä
kahrtä wina draudse radees dauds sahtigu lauschu. Siname,
nawa jau wajadsigs ratsitta folijuma. Stolotajeem, audsina-
tajeem wezakeem, wiseem teem dauds isdewibas strahdat prei
dserfchanas postu. Jaunas juhtigas dwehseles fanem wifus ee-
spaidus bsiti un augligi. Ir eespehjams tos isaudsinat par
swabadeem sahtibas draugeem, kas tikumibu zeeni un negausibu
nihst, skubinati no eelscheja prahha un sirds avsiinas. Pee tam
ari behrnöös un laudis jaatihsta mihlestiba un dsihthandas us
teem preekeem, furus mums fneefs mahksla, grahmatas, simibas
un tikumigas juhtas. Jaatwer teem azis redset, zik semi, zik
lopissi ir kaislee apreibinaschanas jautribas trofschä un baudi-
jumi. Ta kluhtu tautas dwehsele fchlihtiita no traipelkeent un
dseedinatas winas bruhzes un wahjibas. Ta waretu wina pa-
zeltees us augschu pee pilnigakas un laimigakas dsihwes un preefa.

No ahrsemēn.

Körbera ministrijas pānahakumi Austrijā.

Neta ministrija parahdijusi tahdu isveizību un pāršanu Austrijas politikas vadībā, kā tagadejā Körbera ministrija. Mehs aplūkotim tikai šoreis trihs visjaunāk laikā no Körbera ministrijas eeguhtus īvarigus praktiskus panahīkumus.

1) Austrijas ahrleetu politikā tāhds svarīgs notikums ir trejsabeedribas atjaunošanā, kas notikuši 15. (28.) jūnijā Berlīnē. Trejsabeedriba atjaunota uz gluški teem pašcheem nofazījumeem, kas pastāvēja līhds šām laikam. Ahrsemēs, gan arī pašā Austrijā, trejsabeedribai daudz pretineku. Aisrahā, la zaur šahdu beedrošchanos brunošchanās nasta wehl jo smagāk nospečdis Eiropas tautas. Teesa. Bet ja nu reisi uſtahjās pret tāhdu beedrošchanos kara un militarnoluhlōs, ja nosoda nepānesamo brunošchanās tāhri, tad šāmīs leetās vispārīgi newar darit iſnehmumu. Laiumums paleek laiumums, kur arī winsch neparažbitos. Pastāhwot tagadejēm politiſleem apstākļiem Eiropā, valstīm vajaga daudz duhschibas un viņu reschibas, lai virsēmes nodibinatu daudzinato „meera valsti”, un ne Austrija to iſbaris. Tur buhs ziti zela lauseji.

2) Otrs kvarigs panahlums bij — Tschelk obstruktijas jeb trolfchnofchanas novehrschana Austrijas tautas weetneelu namā. Leeta schahda. Neapmeerinata ar tagadejo Körbera ministriju, strauja Jaun-Tschelk partijs bij nodomajusi usfahkt obstruktiju. Tam pretojās wiseem spēklem ministris Resekle, kas ari pats peeder pee Jaun-Tschelkem. Winsch atsina. Ia trolfchnofchana laitetu newis tikbauds Körbera ministrijai, ja pascheem Jaun-Tschelkem. Ta ja kvarigalee likumbodchanas darbi jau pada- riti un zitu, wifai steidsamu, naw preefschā, tad tautas weet- neelu nama lahtriga darbibas kaweschana mas buhtu laitejusi Körberam. Jaun-Tscheli gribēja pee tam kawet fahda deesgan teizama likuma projekta peenemšchanu. Protī, Körbers bij eesnedsis likuma projektu, nemt neleelu nobolli us dselsszeleem un naudu, kas eenahl no fchi nobolla, leetot daschū fanzeleju kalpotaju un masturigu ftriheru algoschanai un pensijām, bei tam ari ismalskat pabalstus tahdeem fainmekeem un semkop- jeem, kas teek peemekleti no fahda ahrfahrtiga nelaimes gabi- juma, waj no leela fausuma, krūpas, negaifa u. t. t. Sapro- tama leeta, ja gabijumā, ja Jaun-Tscheli buhtu isturejuschees pret fchi brangā likuma peenemšchanu, winu draugi nebuhu tautā wairojuschees, bet gan otradi. Wifs tas speedis Jaun- Tschelus apdomatees, peefahptees un atfazitees no obstruktijas. Preefsch fāwas tautibas fahdas teesibas issaulet tapat Jaun- Tscheli tagad newareja zeret no Körbera, jo tas zeefchi opneh- mees, nedot neweenai tautibai Austrijā fewišclas preefschroži- bas, ja zitas tautibas tam nepeelkiht. Tilai neatlahypamees ne soli no ta, kas jau eeguhts, Jaun-Tscheli grib eeguht fāwai tautai un walodai wehl jaunas teesibas. Ar Tschelu at- fazishanos no obstruktijas, domojams, nenotiks ari Resekes at- fahschandas no ministra omata.

3) Treschkahert — Körbera ministrija usnehanusēs wehl kahd swariga likuma iſdofšanu, proti, jauna preſes jeb awiſchneezibas likuma iſdofšanu. Protams, ka Austrijas awiſchneezibas likuma tās elementarās brihwibas, bes kurām nelaħda awiſchneeziba newar plafšali feli. Tatſchu daudzi Austrijas preſes likumi nowejojuſches preelsh tagadnes un kawē awiſchneezibas tahlalu reformu. Ta peem. Austrija prokuroram brihw lilt ap-liklat ſewiſčlus awiſes iſdevenimus, war aifleegt tās pahdro u. t. t. Schos nelabumus grib nowehrst un no Körbera ministrijas fastahditais un tautas weetneku 'namam eefneegtais jauna preſes likuma projekts fastahbits, bes ſchaubām brihwā garā. Paſtaidrojot peemineta likuma projekta eefneegſhanu, Körbers hala, ka „waldiba naħluſe vee atfinas, ka ne perzeeschami wajadfigs paſtahwoſchos likumus peemehrōt teendaudseem pahrgrossijumeem, kas beidsamds deſmit gaddi notifikati jehi awiſchneezibā un muhiu politiſkās un ſozialās attezzibās u fażiegundis . . .“ Ar ſewiſčku patiſhhanu Körbers uſſwer „Es waru droſchi faziit, ka ſchis jaunais likuma pro-

atlaicību, skolu uzsūtēt. Tas notizis tamdeķēt, ka katoļu mūžīgā skolās pāsniegtais mahājibāns nebūjis nefiks lopīgs ar zīlveša gara iegūšanu.

— Tutas weetneku namā tījīs peeprafsīts, waj trejsa-
beedribas a. jaunoščana waretu darit laħdu eespaidu u Franz-
ijas satiħħi ar Italiju? Uu to Franzijas ahrleelu ministris
Delka fè atbildejis ta': „Muħħu fabeedriba ar Kreewiċċu al-
lašč ir valiħdsejju se ußlabot muħħu starptautiċċo satiħmi wiś-
pahr, bejn ar Italiju it-żejv. No tam aileż labums ta' Franzija, kā Italijai. Rad tuwojjas trejsabeedribas atjauno-
ščanas briħdis, tad muħħu walibba dabu ja no Italijas iż-żk̈i-
drojumu, veħġi kura Italija nelad nepeedalihees ppe-
usbrulxha-
nas politikas pret muumg.“

No Anglijas. Par lehnina Edwarda VII. weselibas stahwoflli telegramas sino no Londones 3. julijā (20 junijā): „Jaunakais biletens wehsta, la lehninsch gulejis labi un nees-
het manamas nelahdas sūmes, kas kawetu weseloschanos. Reh-
ninsch pawadija deenu labi. Wispahrigs stahwofllis labojās.
Wahls til drusku sahp.”

No Italijs. Augsti weesi. „Streewu tel. agent.“ telegrafe 3. julijs (20. junija) no Romas: „Pehž awischi sinām lehnīnsh eekadishotees Romā ap 13. julijs. — Awise „Tribuna“ rātsja: Tagad Roma rihlojotees Keisareem Nikolajam un Wilhelmam sarihkot apšweizinajumu, kurih buhšhot Romas tagadnes un nahšotnes zēneigs. — Lehnīnsh zelošchot uſ Peterburgu ministra Prinetti pawadibā. No Peterburgas lehnīnsh zelošchot atpakaļ uſ Italiju. Lehnīneene newarot tagadējo apstahku dehļ lehnīau pawadit, jo winai jataupot weshiba.“ Wehl diwi zitas telegramas ūsan: „Wehſtis apstiprīnās, ka lehnīnsh apmellešchot Peterburgas un Berlines galimus. „Wehl naw drošhi sinams, waj lehnīneene pawadis lehnīnu ta ahrsemju zelojumā. Bet ahrleetu ministris Prinetti ūsā brauds lehnīnam lihds.“

— Statistika. Par atfazisfhanas no darba Italijs bei-
dsamā gadā „Rusl. Wed.“ pañneidjs schahdu statistiku. No 1.
janwara 1901. g. līhdjs 31. martam 1902. gadam Italijs no-
titusi 1844 reises atfazisfhanas no darba, pēc kuras peedaliju-
ſchees kopā 438,030 strahbneelu. Fabritās bijuši 889 reises at-
fazisfhanas, laufaimneežibā — 660, tirdsneežibā — 295. —
1098 reises prasijumeem bijuſchi panahkumi, 732 reises tee pa-
lituſchi bes ūekmēni.

No Spahnijs nahk ſinas par nemereem, kas newis ap-
rimtot, bet iſplatotees arween plaſchati par daſchadeem Spah-
nijs apgabaleem. Dalibneku ſtaits ſneedjotees pahri par
deſmit tuhktſtſchu perſonām. Madridē eewehrojamā ſtaita pa-
wairota ſchandarmetija.

No Deenwidus Afrikas siso, ta Transwale un Betschuanas seme eedalita preezōs apgabalōs: Pretorija, Elandfontena, Middelburga, Standertonja un Friburga. Oransjhas kolonija sivalita diwōs apgabalōs: Blumfontena un Harijsmita. Kapsemi un Natalu pahrwaldishot fewischli.

— Rahdās, ka daudzi Buhri gan negribēs palikt sem Anglu wirsfundsibas un iamdeht atšahs dīmteni, aizsēlodami uz zitus reeni. Tā no Mēkſīkas ūno, ka šis walsis waldiba iſſkaidrojuſe Buhru delegatam Dr. Mülleram, ka wina gribot wiſadi pabalſtit Buhru familijas, kuras nodomajusčas nomestees Mēkſīka uz bīshwi. Waldiba un tauta eſot peerahdijuſe Buhreem ſawu atſinibu. — Rahda no Pretorijas Londonā peenahkuſe telegrama ūno: Seme peenem ſawu ūnako iſſkatu. Dīselszelsk attal nodots ziwilwaldibas wabibā. Elſtra twaifonis pahrweda uſ Rāpſichtati no Helenas ſalas 400 Buhrus, kas doſees uſ dīmteni atpakaſ. —

No eekſchſemēm.

No Peterburgas. „Kreewu tel. agent.“ 21. junija sino no schejeenes: „Par Rīgas mahzibas apgabala kuratoru eezehla Rījewas mahzibas apgabala kuratora palīgus Jswokssi.“

— Laikraksta fotofohana. „Kreewu tel. agent.” sino: „Gehschleetu ministris aiseedjis awisei „Sewernij Kawkas” diwus mehneshus peenemt fludinajumus.”

No Peterburgas. Seeweeschu medizinas institutā warot eesneegt luhguma raljus dehl ušnemšchanas pirmā kurſā no 15. junija līkdī 1. augustam. Schogad pirmā kurſā warešhot ušaemt kahdas 300 klausitajas. Līkdīšchim jau peenahkuſchi ap 500 luhgumu.

— Finantschju ministris Iaidis gubernau lauschu sahtibas kuratoriju preefschehdetajeem zirkularu, kas sihmejās us šcho komiteju pastahwigeem lozelklem, kureem peļž 1899. gada 4. jūnija likuma atwehletā tuvalā usraudība par gahdneezības eestahdēm. Tapeļz ka šhee peenahkumi ir deesgan sareščgiti un prasa dauds laika, tad tos nepasvehi iplildit personas, kurām wehl ir lābdi ziti deenasta peenahkumi. To eewehrojot 1902. gada 7. janvara likums atļauj gubernu komitejām nospreest sāweem pastahwigeem lozelklem algū, ne leelaku par 1800 rubleem gada. Izoprojam finantschju ministra zirkulars apraksta šho pastahwigo lozeku darbibas programu.

No Peterburgas. No markam, kuras usleek us isrihko-
jumu biletēm, notezejušchā gadā eenahžis 1,073,804 rubli 66
kop., pēc kuras summas wehl pēeskaitami 1900. gada pagahju-
šchā gadā aismalsati nodolli 357,699 rbl. 48 kop. Tā tad
šķo nodolku pašīšam eenemts 1,431,504 rbl. 14 kop. No pa-
gahjušchā gada nodolkeem lā neaismalsati us šķo gadu paliku-
šķi 386,910 rbl. 80 kop. Gewehrojot gubernas, wiswairaf
šķo nodolku eenahžis abās galwas pilſehtas gubernās, Peter-
burgas gubernā 269,583 rbl. jeb 25,1 % un Massawas gu-

beraa 207,180 rbl. jeb 19,3%. Treščo weetu eenem Vidseme (53,920 rbl.). Kurseme eenem 17. weetu (11,144 rbl.) un Žgaunseme 29. weetu (7594 rbl.). Wispehbejo weetu eenem Olonežas guberna (tikai 778 rbl.). Gewehrojot leelakas pilſeh-tas ſcha nobokla finā, pehž abdm galwas pilſehitām nahk: Riga (42,655 rbl.), Rījewa (42,490 rbl.), Odesa (36,728 rbl.) u. t. t. Ves Rīgas pa Vidsemes pilſehitām ſhee nobokki iſbalā ſchahbi: Jurjewa 4900 rbl., Pernawa 1695 rbl., Zehſi 1395 rbl., Walka 863 rbl., Wilande 707 rbl., Walmeera 644 rbl., Arendzburga 382 rbl., Werawa 343 rbl., Limbažhi 171 rbl. un Sloka 72 rbl. Kursemes pilſehitās ſcho noboklu wiwairaf enahžis Leepajā (6517 rbl.), tad nahk Jelgawa (2534 rbl.) un wišmaſat Jaunjelgawa (tikai 28 rbl. 55 fap.). (Tas ſaprota mi, jo finamu cemeſlu dehk Jaunjelgavarā un aprinā iſrihloju mu ſarihloſchana loti apgruhtinata. Ref.) Šcho noboklu marclu pahebdots: 11,735,046 eſtemplaru à 2 fap., 4,032,942 eſtempl. à 5 fap., 4,146,427 eſtempl. à 10 fap., 35,754 eſtempl. à 25 fap. un 79,372 eſtempl. à 50 fap.

No Maskawas siro Kreenu avises, ka tur nakti uz 16 juniju notizis ugunsgrēks Sv. Nikolaja bāsnīzā. Bāsnīzas eelscheene gandrihs pamīsam išdegusē. Viņš altars habedis tapat no dahrgā ūnlailu ikonostaſa palikuſčas tikai labās pusē drumſlas, bet kreiso aprijuſe uguns, vībus — ķehnīna — durvis ūdegusčas un ūgahusčas, tapat laba dala no bāsnīzas ūwehtbilbēm pamīsam ūdegusčas. Uguns išnižinājuſe ari deewkalpoſčanas peederumus un grahmatas. Saudejumi milsigi. Uguns apdsehsta pulksten weenā deenu. Kā domā, uguns zehlusēs varu no ūwehpinaſčanas oglu ūstītes waj no kāhdas vee ūwehtbildes aīsmirītas degosčas ūzezites.

No Reweles. Igaunijas gubernators Skalons miris „Dūna-žtg”ai telegrafē 21. jūnijā no Reweles: „Vakar varā pulsst. 11 un 15 minutēs Igaunijas gubernators fon Skalons Wahžijā miris.”

No Nibinskas. „Rib. Pol. Wed.“ nobrukā weetejā upes polizijmeistera pawehli. Kahds no wezaleem polizisteem — Lamonows — tījis apsuhdsets, ta 30. maijā, išpildot polizistēs peenahkumus, ūdāusījis kahdu personu. Bet pateesībā efot iš rābdījēs, ta Lamonows neefot visi pēedsehruscho dausījis, bet išwelkot to no uhdens, to bēs kahda noboma tilk pagruhdīs. Teesībā arī attaisnojuši apsuhdseto. Upes polizijas preefchneeks beidzīgi pawehli ūloschein wahrdeem: „Lai Lamonows apmeerīnās Es, wina tuvakais preefchneeks, nekad nenemēšu to winan kaunā, ta winsči tila suhdsets, bet, turpretim, es išteizu winan ūdāu ūrīnigalo atšinību par wina energiju un nepeelususchi darbibu. Ko ziti domā, waj runā par wina, loi winsči ne greesči uš to wehribu.“

Widseme.

No Rīgas. Par Vidzemes gubernas fabriku inspek-
toru ezelts inscheneers=technologs, titularpadomneeks Georgi-
jewskis, kā „Vidz. Gub. Amīse” finis.

— Par Widsemes muischnieku landtaga talsakeem darbeem wehl fino, ka sapulze nolehmuse kurlmehmo isglihtoschanas beedribai „Csata” pabalstu no 1200 rbl. paaugstinat us 2200 rbl. Walmeeras kurlmehmo skola lihds schim isf semes kafes dabujes 600 rbl. leelu pabalstu; preefsch nahloscheem 3 gadeem schis pabalsis paaugstinats us 1500 rbl. Elza privaistolas pabalsti is muischniezbas kafes no 5000 rbl. paaugstinats us 8000 rbl. un v. Zeddelmana skolas pabalsis — no 5000 rbl. us 10,000 rbl. Isf semes kafes nolemts us 3 gadeem makst: 400 rbl. neredsigo un wahjiprahtigo isglihtoschanai, 500 rbl. Reimera at railnes azu ahrstetawai un 600 rbl. slihkonu glahbschanas beesdribas Widsemes nodalai. Widsemes muischnieku kreditbeedribas usnehmufes turpmak makst schahdas lihds schim isf muischniezbas kafes makstas summas: 4000 rbl. gada Widsemes Ekonomijas beedribai, 200 rbl. Riga politehnikai un 2400 rbl. semes mehrneelu stipendijam. — Par Widsemes Latweeschu daslas aprinku deputateem eewehleti: Riga-Walmeeras aprinkeem barons Karls Engelhardtis (Gehlōs), G. v. Gersdorff's (Daugułōs) un barons H. Rosens (Leel-Straupe); Zehsu-Walkas aprinkeem: H. v. Kahlens (Grafsku muischnā), A. v. Delwigs (Kroppē). Par bañizas wirswaldes aseforu eewehlets Arnolds v. Samfon-Himmelstjerna fungus (Pahlē) un par bañizas wirspreefsch neeku landrahtis barons Kampenhausens (Wefelaustā). Par Widsemes konsistorijas aseforeem eewehleti: A. v. Strandmans un G. v. Rautenfelds. Peiz tam, kad bij notilušcas wehleschanas, landtags 17. junija nosuhiti ja deputaziju pee Widsemes gubernatora, pasinot tam landtaga slehgšchanu. Pawisam apkaesti moirak nekā 90 ioutajumi. —

— Widsemes gubernas semes wehrteſchanas komiſija, kā „Dūna-zeit.“ ſino, 18. junijā ari no turejuši ſamu ſehdi, kurā zeltis preefchā Widsemes muſchneeku landiaga no lehnumus, kas ſihmejās uſ pahrgroſiju neem, kurus gubernas nowe hreſchana komiſija iſdarijuši landrahtu kolegijas ſatiahditā ſemes nowe hreſchana projecktā. Kaut gan landtags peekritis komiſijas pahrgroſiju neem, tomehr projeckts un pahrgroſiumi eſcho uſ finanſchu ministriju, tadehļ ſa krona palatas preefchneke N. Waſiljevs iam nepeekrihtot. Galigs ſpreedums tā tad ſacīdams no finanſchu ministrijas.

No Rīgas. Latveesku deenas laikrafs „Wahrds” kā mums no drošas pušes sino, pahrgajjis svehrinata admosta J. Īchakstes lga iħaschumā. Par wirsredaloru tifshot uzaizinats kahds iħweizigs schurnalifis, kuesch jau nesej wadijis kahdu Latveesku deenas laikrafsu.

gubernatora nolehmuma no 10. un 11. juniju šķ. g. feloščas personas arestetas par 7. dezembrī 1901. g. preelsč Rīgas iſdotu obligatorisku nosazījumu pahālahpšanu: un pusotra mehnēšča — Walmeeras aprinka, Walmeeras pagasta semneeks Adolfs Radisnšč, un weenu mehnēki — semneeki: Dschuhkſtes pagasta Dobeles aprinka — Karlis Wulfs, — Mahlpils pagasta, Rīgas aprinka — Eduards Vihtolinsč, Olaines pagasta ta paſcha aprinka — Janis Gaigala, Lubanes pagasta, Zehfu aprinka — Augusts Ronis un Rīgas strahdneeks — Mekſandrs Krachmanows, tālak Kuldīgas pilſonis — Wilhelms Heine un ū ū diwām nebekām — Walmeeras aprinka Sihpkules pagasta semneeze Karolina Reinfon.”

Rīgas Latv. Biedrības Mūzikas Komisijas leelo konzertu, kā „B.” fino, apmeklējusjā 5316 llausitāji. Ja nu vēl pēeskaita 850 bseedatajas un bseedatajus, tad išnāk 6166 personas. Brutto eenehmums istaīsa 2762 rbl. 25 lop. Attrežķinot konzerta išdewumus un gratifikācijas 872 rbl. 68 lop. atleek skaidrs atlīsums 1889 rbl. 57 lop. No šajā skaidra atlīuma tāpa pēeschērti Mūzikas Komisijas lašei 1243 rbl. 37 lop. (t. i. gandrihs diwi treščakas) foru bseedaschanas weizinašanas noluhkeem, kā kurši išrihlošchanai foru dirigensteem, foru bseedataju vadonā (rokas grahmatas) išdoschana u. t. pr. un 646 rbl. 20 lop. iſdaliti vēžā bseedataju skaita starp biedribām un foreem, kās pēedalījās pēc konzerta išrihlošchanas. Tād tab tīlab māhflas, kā arī materialā finālā konzerta panahkumeem var buht pilnigi meerā. Daudz pateizības par konzerta labu išdoschano māhflas finālā nahfas muhfsuzentīgām bseedatajām un bseedatajēm, kā arī foru vadoneen un viršbirigenteem. Tāpat pateizību īspelnījēs arī buhvmeistarīs Virsa tungs, kurš leelo dseedaschanas estrādi užzehlī par šo mehrenu atlīhdību.

No Bezvaines draudses. Laikrafshti un grahmatas. Par
kahda apgabala eedsihwotaju isglihtibas sihwolli gan wisdro-
schaki warès spreest no tam, so tee lafa un zik tee lafa. Ro-
schejeeneeschi dsihwotu pilnigå tumfå, to newar wis wairs fazit.
Laikrafshti fahl peenahst aissweenam wairak un wairak, tåpat aug-
ari Nodakas isdewumu abonentu skaitis. Bet stingri nemot, wi-
tas wehl mas; ir wehl ne masumis tahdu mahju, kurås be-
desmitkapeiku kalendara nefahdu zitu laizigu ralstu neatradisi-
fur us grahmatam un laikrafssteem wehl aissween pa wezam skac-
tås fä us neeleem, tutschu laika kawekli waj ari neezigu gres-
numa leetu, kas atlaujama til tahdeem, kam laika un nauðas
pahrpahrem. Masa wehl wispahrim interes preefch tautas
rafsmeezibas, jaunishnahlußchåm grahmatam u. t. t. Gaisma-
ktiht wehl tilai us zehlakåm weetåm, salnu paugureem; eelejås
wehl tumfå un migla ... Ir mums diwas weetas, fur pah-
dod grahmatas, bet fä djsirdams, bes skolas grahmatam un sa-
lendareem, mas kas zits ejot no rokas. Bes tam kahds kolpor-
ters, kurås aissween apwidu pahrstaigå, peegahdå wiſeem, kas
par rafsmeezibu kaut jel zil spirgtaki intereſejås, satru jaunis-
nahlußchu grahmatu. Par godu schim kolportexim jaſata, ka
winch veedahwå haweeem pirzejeem muhsu kreetnakås grah-
matas, pehz eeſpehjas iſwairidamees no ſehnalu literaturas. Da-
ſawå ſinå pat paſchaisleedsiba, kad eewehero, ka laba teſha pir-
zeju wiſwairak kriht us tahdåm grahmatam, us furu wahkeen
ſpilgtåm trahfåm „uſmahlets“, ka weens otru paſchslail ſchau-
nost, dur, ſchaun un fur jau eepreelch pastahjiits, ka stahſte
„breemigi jaufs“. Ne par wiſeem kolportereem to war fazit.
Dascha laba zita pauna i nela zita neredit, lä tilai ſchahdus
tahdus „grehfus“, „laulato wadokus“, pilnigas un nepilnigas
„ſapnu grahmatas“, „laimes riteaus“ un aſins un ſpoku stahſ-
tus. Lä te pirmajam fä fonkurents uſmaldijees kahds zits
kolporters, no lura ſomas nepluhſt wiſ ahrå beefin kahds tih-
rais gaſſs. Reti, reti kahda grahmata tur pamirds fä ſwaigne,
kas nejauschi eekritufe duhlfnajå. Rahdå ſwehtideenå nesen ſchis-
tirgotajs bij atwehris ſawu „pahrdotavu“ zelmalå, netahlu no-
bañuijas un andelejås par wiſu deewmahrdu laiku. Saprotams,
us glüpå Andſcha rehkinia ... Jaſata, ka winch ſatras un pat
muſigakås grahmateles eeteiſchana ſmalli eemingrinajees un
ja pirzeji wehl ſchaubitós, ſwehti apleežina, ka winch jau to-
leetu gan labak ſinot, jo pats eſot awiſchu korespondents un
ſinot par wiſeem labak ... Ko domajat — lä tad loi netiſ!?

No Slokas. **Vasnizas pahrbuhwes pamata akmena**
līkšana. Sweihtdeen 16. junijā Slokas draudses lozelli pul-
stoschām sirdim pulzejās fawas bafnizas pagalmōs us svehi-
šwinigu brihdi, pamata akmena līkšanu bafnizas pahrbuhwei.
Sapulzejuſthees bija: Widsemes generalſuperintendentis Gustavs
Dehrns, Rīgas aprīneļa prahwēts Ludwigs Zimmermans,
Slokas bafnizas preefchneels Arvebs barons Ungern-Sternberg,
Dubultu filialbafnizas preefchneels Ernstis barons von Fīrds,
Slokas pilſehtas wezakais un draudses preefchneels Zehlaks
Stuhls, Slokas-Dubultu draudses mahzitajs Wilhelms Rose-
neels, mahzitaja palihgs Jahnis Opfs, Salas draudses mahzit-
ajs Buschs, Rīgas Latweeshu Beedribas preefchneels Friedrichs
Großwalds, daschu awiſchu representanti un leelā ūtaitā drau-
djes lozelli. Pehz dseeemas „Teizi to Skungu”, prahwēts
Zimmermans runaja Latweeshu walodā par 1. Kor., 10. un
11. paneem. Runai ūkoja prahwa jaulta kora jauldā balsim
dseedata dseeema „Al Jerusaleme modees”. Tad runaja Widse-
mes draudschu wirtsgans, tureč fawam Wahzu walodā fajitam
svehtku spredikim par pamatu nehma 1. Mojsus gr. 28. noda-
ķas 10.—22. pant. Runa pluhda iſ patefas kristīgas mihle-
šūbas pilnas sīrds un uisgrahba klausītajus lihds ašarām. Pehz
jaulta kora dseeemas notila pats ūwinigais akts. Nolasīja pa-
mata akmena līkšanas rāstu Latweeshu un Wahzu walodās.

